

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

24 martie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Penal în următoarea componență:
președinte
judecători

Iurie Diaconu
Liliana Catan
Victor Boico

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Dorin Cojocarul în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 noiembrie 2020, în cauza penală privindu-l pe

Dascaliciuc Maxim XXXXX, născut la
XXXXX, originar din XXXXX, domiciliat în XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 15.11.2017– 28.05.2020;

Instanța de apel: 10.07.2020 – 11.11.2020;

Instanța de recurs: 02.02.2021 – 24.03.2021.

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, din 28 mai 2020, Dascaliciuc Maxim a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de:

- art. 217 alin. (4), lit. b) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe termen de 3 ani cu privarea de dreptul de a exercita orice activitate în domeniul farmaceutic, gestionării drogurilor, etnobotanicilor sau analogilor pe un termen de 4 ani;

- art. 264¹ alin. (3) Cod penal cu stabilirea pedepsei sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității în mărime de 240 ore, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 5 ani.

În temeiul art. 87 alin. (1) Cod penal, pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității în mărime de 240 ore s-a înlocuit cu echivalentul acestora în zile de închisoare pe un termen de 60 zile.

Conform art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru cumulul parțial al pedepselor aplicate, s-a stabilit lui Dascaliciuc Maxim pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe termen de 3 ani și 1 lună, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a exercita orice activitate în domeniul farmaceutic, gestionării drogurilor, etnobotanicilor sau analogilor pe termen de 4 ani, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe termen de 5 ani.

În baza art. 84 alin. (2) și (4) Cod penal, i s-a adăugat pedeapsa neexecută, aplicată prin Decizia Curții de Apel Chișinău din 04.02.2020, stabilindu-i pedeapsa definitivă de 4 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a exercita orice activitate în domeniul farmaceutic, gestionării drogurilor, etnobotanicilor sau analogilor pe termen de 5 ani, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe termen de 5 ani.

S-a dispus încasarea din contul inculpatului în beneficiul statului cheltuielile judiciare în mărime totală de 1680 lei pentru efectuarea expertizei judiciare nr. 34/12/1-R-3158 din 06.07.2018.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, în fapt, a constatat că, Dascaliciuc Maxim, urmărind scopul întrebuințării drogurilor și analogilor acestora, în circumstanțe nestabilite de către organul de urmărire penală, a procurat analogul substanței stupefiante AB-PINACA-CHM - masă vegetală care conținea cannabinoidul sintetic MDMB(N)-2201, ulterior, neavând autorizația corespunzătoare, a transportat și a păstrat substanța respectivă la sine până la 08.07.2017, ora 17:40, adică până în momentul când de către colaboratorii de poliție, a fost depistat și ridicat de la acesta un pachetel din polimer, în care se afla o masă vegetală mărunțită, de culoare galbenă, pe adresa XXXXX.

Potrivit Raportului de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/1-R-3158 din 16.07.2018, prin examinarea cu ajutorul cromatografiei gazoase, conform CPT 6.1 - 10(1) Examinarea drogurilor prin metoda GC/MS, în masa vegetală umedă și mărunțită de culoare galbenă, s-a depistat cannabinoidul sintetic MDMB(N)-2201, care constituia analog al substanței AB-PINACA-CHM, care este inclusă în Tabelul I. Substanțe stupefiante și substanțe psihotrope neutilizate în scopuri medicale, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 1088 din 05 octombrie 2004. Cantitatea masei vegetale în care s-a depistat cannabinoidul sintetic MDMB(N) - 2201, constituia 1,384 g.

Cantitatea substanței stupefiante și analogilor acestor substanțe depistate la inculpat, potrivit prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 79 din 23.01.2006 „privind aprobarea Listei substanțelor stupefiante, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora”, reprezenta proporții deosebit de mari.

La data de 22.07.2017, aproximativ la orele 21:30, la intersecția XXXXX, a fost stopat automobilul de model „Seat Inca”, cu XXXXX, la volanul căruia se afla Dascaliciuc Maxim, fiind suspect că era în stare de ebrietate narcotică, a refuzat de la testarea alcoolsopică.

În urma verificării actelor, conducătorul auto a fost suspectat de conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate narcotică în legătură cu ce a fost condus la sediul Instituției Medico-Sanitare Publice Dispensarul Republican de Narcologie, situat pe XXXXX, unde de către medicul - narcolog au fost efectuate investigațiile prevăzute de Regulamentul privind modul de testare alcoolsopică și examinare

medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și a naturii ei aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 296 din 16.04.2009, în urma căreia după mai multe convingeri a medicilor Dascaliciuc Maxim a refuzat testarea, rezultatul fiind consemnat în procesul-verbal nr. 9088 din data de 22 iulie 2017.

Ca urmare, inculpatul intenționat a ignorat prevederile Regulamentului de Circulație Rutieră, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 296 din 16.04.2009 și anume pct. 11 lit. j) care stipulează, că „Conducătorul de vehicul, înainte de plecare și în timpul deplasării, este obligat: ...să se supună, la solicitarea agentului de circulație, procedurii de testare a aerului expirat sau, după caz, examenului medical de recoltare a probelor biologice în vederea constatării alcoolemiei, consumului de droguri ori de alte substanțe psihotrope sau de medicamente cu efecte similare”, precum și cerințele punctului 14 lit. a) al RCR conform căruia, „Conducătorului de vehicul îi este interzis: a) să conducă vehiculul în stare de ebrietate, sub influența drogurilor sau altor substanțe contraindicate, sub influența preparatelor medicamentoase care provoacă reducerea reacției, fiind bolnav, traumatizat sau într-o stare avansată de oboseală de natură să-i afecteze capacitatea de conducere”.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare, a fost atacată cu apel de către avocatul Cojocaru Dorin în interesele inculpatului, care a solicitat casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatul învinuit în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 217 alin. (4), lit. b), 264¹ alin. (3) Cod penal să fie achitat, pe motivul că fapta lui nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii.

În motivarea apelului s-au invocat următoarele aspecte:

- în cadrul cercetării judecătorești au fost stabilite și elucidate circumstanțe importante în prezenta cauză care au un rol deosebit de a constata încadrarea greșită a faptei comise;

- de către acuzare nu au fost prezentate probe care ar demonstra faptul că anume inculpatul era la volanul automobilului. Practic, întreg probatoriul s-a bazat doar pe declarațiile martorilor, care de fapt, sunt și inspectori de patrulare;

- conform prevederile art. 251 Cod procedură penală, încălcările care atrag nulitatea actelor procedurale și anume, procesul-verbal privind constatarea faptului de consum a alcoolului nr. 9088 din 22.07.2017 - la pct. 12 sunt rectificări; lipsește semnătura inculpatului privind refuzul de a i se preleva sânge, nu este consemnat că Dascaliciuc Maxim a refuzat, nu este indicată data și ora când s-a emis concluzia examinării medicale, pct. 14 nu este indicată de cine a fost întocmită concluzia;

- partea apărării are dubii în privința datelor din procesul-verbal menționat supra, recunoscut ulterior ca probă prin ordonanța, datorită acestor neclarități este incert faptul cum a fost supus examinării în care totuși inculpatul a fost supus examinării;

- partea apărării a criticat și soluția instanței de judecată prin care s-a dispus de a încasa din contului inculpatului suma de 1680 lei, cu titlu de cheltuieli suportate de stat întru efectuarea expertizei judiciare și consideră că cheltuielile în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală sunt sume alocate de stat.

4. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 11 noiembrie 2020, apelul avocatului Cojocaru Dorin în interesele inculpatului a fost respins ca fiind depus peste termen.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că, la data de 28.05.2020 Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani a emis sentința de condamnare în privința inculpatului. Avocatul Cojocaru Dorin în interesele inculpatului a contestat cu apel sentința, cererea de apel fiind depusă la data de 26.06.2020.

Conform art. 402 Cod procedură penală, termenul de apel este de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale, dacă legea nu dispune altfel.

Analizând materialele cauzei penale, s-a constatat că inculpatul în cadrul ședinței de judecată nu s-a prezentat, instanța de judecată a luat toate măsurile potrivit art. 321 alin. (2), pct. 1) Cod procedură penală, pentru a asigura prezența inculpatului în ședința de judecată, cu toate acestea, ultimul nu s-a prezentat și nici nu a adus la cunoștință instanței motivul neprezentării sale, instanța de judecată dispunând examinarea cauzei în absența sa.

Astfel, în conformitate cu prevederile art. 321 alin. (1), alin. (2), pct. 1), alin. (6) Cod procedură penală, instanța de judecată a dispus examinarea cauzei în absența inculpatului, fiind dovedită cu certitudine eschivarea inculpatului de la prezența în ședința de judecată.

Respectiv, din conținutul proceselor-verbale ale ședințelor de judecată din 24.03.2020 rezultă că, avocatul Cojocaru Dorin a fost prezent la ședința de judecată, la care instanța de judecată a fixat pentru data de 28.05.2020 deliberarea și pronunțarea sentinței, respectiv, avocatul Cojocaru Dorin cunoștea despre data și ora la care a avut loc pronunțarea sentinței în privința inculpatului.

Conform prevederile art. 402 Cod procedură penală, termenul de declarare a apelului a fost calculat de la data pronunțării sentinței– 28.05.2020 și care a expirat la data de 12.06.2020, însă cererea de apel formulată de avocatul Cojocaru Dorin în interesele inculpatului a fost depusă după ultima zi pentru declararea apelului.

În această ordine de idei, instanța de apel a respins argumentele avocatului referitor la faptul că termenul de declarare a apelului urmează a fi calculat din data de 12.06.2020, dată la care ultimul a recepționat sentința instanței de fond, or, prevederile art. 402 Cod procedură penală, stipulează că termenul de apel este de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale, dacă legea nu dispune altfel.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel avocatul Cojocaru Dorin în numele inculpatului a atacat-o cu recurs ordinar, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 8 Cod de procedură penală, solicitând casarea deciziei prin care s-a respins apelul ca depus peste termen, cu trimiterea la rejudecare în instanța de apel, într-un alt complet.

În motivare recurentul a invocat prevederile art. 8 Cod de procedură penală care stipulează că nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăția sa, iar concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe

presupunerii. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, se interpretează în favoarea inculpatului.

Referitor la argumentul apărării prin care a solicitat în temeiul art. 403, 404 Cod de procedură penală, repunerea în termen a apelului, recurentul a menționat că sentința a fost pronunțată la 12 iunie 2020, iar datorită situației pandemice, cât și restricțiilor impuse în acea perioadă a fost imposibil să se prezinte la pronunțare, argumente ce nu au fost luate în considerație de instanța de apel.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursului avocatului, menționând că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosar și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor specificate de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.

Din textul recursului declarat de avocatul Cojocaru Dorin, se constată că acesta a invocat temeiul de drept prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală și critică soluția instanței de apel, din motiv că, în opinia sa, instanța eronat i-a respins apelul, ca depus peste termen.

Verificând alegațiile recurentului, în raport cu actele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este vădit nefondat, iar decizia instanței de apel este legală și întemeiată, or în motivarea soluției adoptate s-a specificat că, potrivit art. 415 alin. (1) lit. a) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, este în drept să respingă apelul, menținând hotărârea atacată, dacă acesta este tardiv.

Conform art. 402 alin. (1) Cod de procedură penală și practicii judiciare despre judecarea cauzelor penale în ordine de apel, termenul de apel este de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale, dacă legea nu dispune altfel. Mai mult ca atât, cu privire la necesitatea prezentării părților la pronunțarea integrală a sentinței, Colegiul ține să remarce că această chestiune este facultativă, adică părțile la dorință pot asista în ședință și primi o copia a hotărârii, sau ulterior se pot adresa pentru recepționarea acesteia, însă indiferent de prezentarea sau neprezentarea acestora, termenul de atac a hotărârii va curge începând cu ziua următoare pronunțării. Statuarea dată rezultă din analiza coroborată a art. 402, 340 și 230 Cod de procedură penală.

În același context, instanța de recurs amintește că, la calcularea termenului de apel determinant este constatarea momentului de la care începe să curgă acesta. Regula generală în acest sens prevede că termenul începe să curgă pentru părți din ziua următoare în care a fost pronunțată sentința.

În cauza deferită judecării se constată că inculpatul din motive necunoscute de instanța de fond nu s-a prezentat la ședințele de judecată, însă apărătorul legal Cojocaru Dorin s-a prezentat și a apărut interesele clientului său. Conform procesului verbal din

19.05.2020, apărătorul era prezent când judecătorul a numit data pronunțării sentinței pentru data de 28.05.2020 (vol-II, f.d. 199-200). Drept consecință, la ședința din 28.05.2020, avocatul Cojocaru Dorin nu s-a prezentat la pronunțarea sentinței.

Conform celor invocate în cererea de apel, copia sentinței a fost recepționată la 12.06.2020, fără anexarea a careva documente ce ar demonstra că într-adevăr la data menționată a parvenit documentul. Mai mult ca atât, indică că situația națională în țară a tergiversat primirea copiei sentinței și termenul de 15 zile ar urma să înceapă a curge de la 12.06.2020.

La caz, conform hotărârii parlamentare nr. 55 din 17.03.2020, s-a declarat stare de urgență pe întreg teritoriul Republicii Moldova pe perioada 17 martie – 15 mai 2020, după care instanțele au revenit la regimul său de muncă cu respectarea noilor reguli stabilite de CNESP, sentința instanței de fond, fiind pronunțată după expirarea stării de urgență, și prin urmare argumentele invocate de apărător sunt nefondate.

Colegiul penal apreciază că instanța de apel corect a reținut că termenul de declarare a apelului de 15 zile a expirat pentru apelant, iar declarând apel la data de 26.06.2020, partea a omis termenul legal de depunere a acestuia, întrucât sentința Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 28.05.2020, a fost pronunțată integral în cadrul ședinței de judecată din aceeași zi, la care partea nu a fost prezentă.

În asemenea condiții concluzia instanței de apel că ultima zi de declarare a cererii de apel pentru partea apărării a fost la data de 12.06.202 este corectă.

Subsidiar celor consemnate supra, Colegiul menționează că termenul de apel este un termen procesual legal, durata lui fiind stabilită exhaustiv prin lege. Termenul respectiv este absolut și are caracter imperativ, adică depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar dacă totuși apelul a fost declarat după expirarea termenului, acesta urmează a fi respins ca declarat peste termen, cu excepția când întârzierea a fost determinată de motive întemeiate, însă, la caz, această din urmă premisă nu s-a confirmat.

În apel, nu s-au invocat motive întemeiate ce a determinat întârzierea declarării apelului, astfel, instanța de apel fiind în imposibilitate să repună în termen apelul.

Mai mult, conform art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Relevante în acest sens sunt și unele aspecte ale principiului securității raporturilor juridice ce se conțin în hotărârea CtEDO din 05 iunie 2012 în cauza Ghirea contra Moldovei, unde s-a statuat că: „... *principiul egalității armelor, care reprezintă unul din elementele noțiunii mai largi a procesului echitabil – presupune că fiecare parte beneficiară de o posibilitate rezonabilă de a-și prezenta cazul în condițiile, că nu ar pune-o într-un dezavantaj substanțial în raport cu cealaltă parte.*” Prin alte cuvinte, aplicarea regulilor referitoare la termenele limită este de natură să aducă atingere principiului egalității armelor în cazul în care părțile nu beneficiază de aceleași mijloace pentru a-și susține argumentele în fața instanței.

Din atare considerente, instanța de recurs, făcând trimitere la art. 420 Cod de procedură penală, care stipulează că recursul este o cale ordinară de atac ce poate fi folosită împotriva hotărârilor pronunțate asupra fondului cauzei și nu pot fi atacate cu recurs sentințele în privința cărora părțile nu au folosit calea apelului, sau apelul a fost respins ca declarat peste termen, dispune inadmisibilitatea recursului declarat de avocatul Cojocaru Dorin în numele inculpatului, considerându-l ca vădit neîntemeiat.

9. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul Penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Dorin Cojocaru în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 noiembrie 2020, în cauza penală privindu-l pe *DASCALICIUC Maxim XXXXX*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 23 aprilie 2021.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecător

Liliana Catan

Judecător

Victor Boico